

Werken met rijke teksten: prentenboeken

Saar Steverlinck

Wie ben ik?

- Saar Steverlinck
- Lector Taal Kleuteronderwijs PXL Education
- Onderzoeker Taalrijk Kansrijk PXL Onderwijsinnovatie
- Redactielid Boekenzoeker + rijketeksten.org
- @saar_leest

1. Rijke teksten

Arme tekst?

- Taal lokt weinig denkwerk uit
- Beperkte woordenschat
- Weinig ruimte voor interpretatie
- Weinig verhaalspanning
- Weinig gesprekskansen
- Vlakke personages
- Geen meerlagigheid

1. Rijke teksten

Rijke tekst?

- Authentieke teksten
- Gelaagde inhoud
- Uitdagend
- Diep lezen
- Duidelijke structuur, rijke taal
- Geven inzicht

Rijke teksten

taal:
unie

1. Rijke teksten

- Leer werken met rijke teksten via www.rijketeksten.org
- Kies je eigen parcours
- Printable checklist

Checklist 'Wat is een rijke tekst?'

Deze kijkwijzer helpt je om rijke teksten makkelijker te herkennen. Het is een reflectie-instrument, geen strak keurslijf. Tijdens je screening zal je merken dat niet elke tekst alle elementen bevat. Dat hoeft ook niet.

Onderwerp	Aanwezig?
• Is het onderwerp van de tekst relevant en van belang in het echte leven en de echte wereld? » Spreekt het onderwerp de leerlingen aan?	☐
» Is de inhoud van de tekst levensecht ?	☐
» Biedt de tekst inzichten die ook buiten de klasmuren interessant zijn?	☐
• Biedt het onderwerp van de tekst kansen om rond een breed thema aan de slag te gaan vanuit verschillende perspectieven?	☐
• Is er een evenwichtige verhouding tussen de hoeveelheid bekende en onbekende informatie in de tekst?	☐

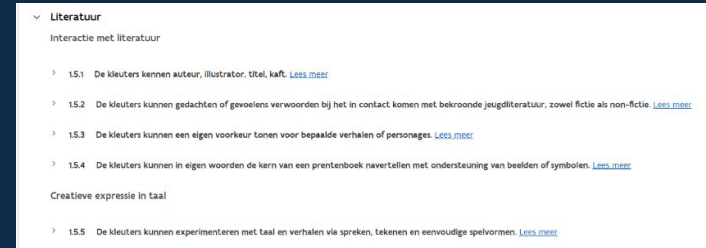
2. Hoe kies ik nu een geschikt prentenboek?

- Altijd starten met je 'why'
→ waarom lees ik DIT prentenboek op DIT moment aan DEZE kleuters
- Belangrijk om altijd doelgerichtheid voorop te zetten bij herhaald vertellen
- Prentenboek als afsluiter of rustmoment kan uiteraard ook een minder rijke tekst zijn
- Vertrek vanuit de (minimum)doelen/leerplandoelen
- Belang van het aanbod goed te kennen
→ vind ik echt je taak als leerkracht

2. Hoe kies ik nu een geschikt prentenboek?

- Zoek laagdrempelige toegangskanalen
- Webinars Iedereen Leest Academie voorzien heel regelmatig een overzicht:
 - 'Het recente boekenaanbod voor 3 tot 6 jaar' op 28 november 2026
 - 'Het recente boekenaanbod voor beginnende lezers' op 20 januari 2027
- Voorleesweek / Jeugdboekenmaand
- Maak er een gewoonte van regelmatig naar de bibliotheek
- Herken je 'vaste auteurs' die kwalitatief werk leveren

2. Hoe zoek ik een goed prentenboek?

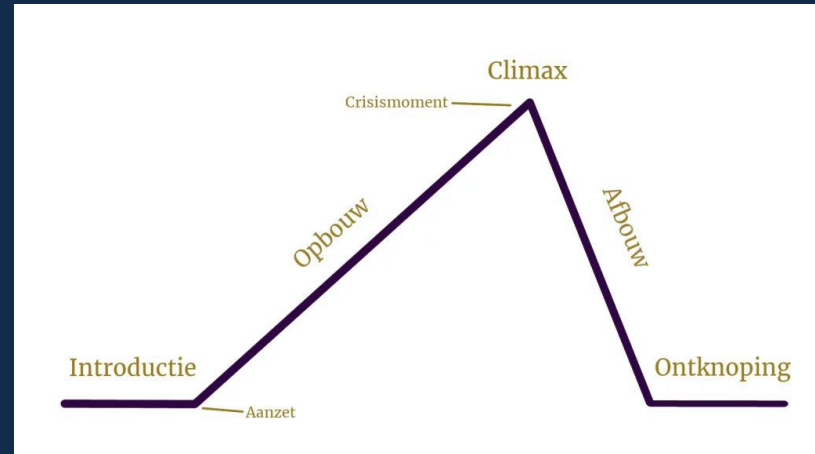
Rijke teksten en boekenzoeker: korte demo

3. Herhaald vertellen/voorlezen

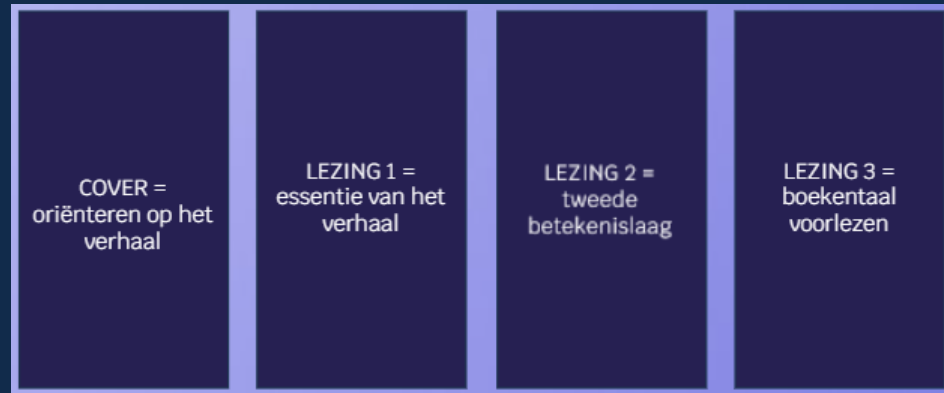
Waarom herhaald vertellen/voorlezen?

- Sterkere woordenschatontwikkeling
- Dieper verhaalbegrip
- Meer kansen tot actief meedenken en praten
- Opbouw van narratief inzicht
- Meer betrokkenheid en zelfvertrouwen
- Draagt bij aan woordherkenning en vroege leesontwikkeling

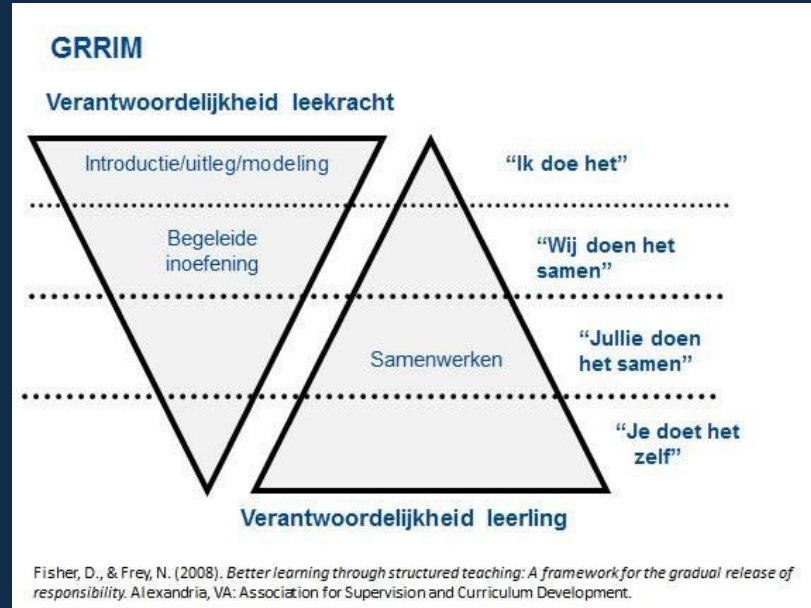
4. Aanpak

- Aanpak kadert in brede thema's waar tijd en ruimte is om te herhalen
- Voorzie voldoende spreiding
- Nood aan link met brede thema's + samenhang met andere activiteiten (in functie van je doelen en je woordenschat)
- Elke stap = aparte vertelactiviteit
- Lezing 3 = derde betekenislaag of VOORLEZEN
→ opbouwen naar boekentaal

5. Effectieve didactiek: GRIMM

- Geleidelijke overdracht van verantwoordelijkheid
- IK-fase: modellen / hardop denken
WIJ-fase: leerkracht en kind doen het samen
JULLIE-fase: kinderen oefenen samen
JIJ-fase: kind probeert het zelfstandig
- In dit geval: grote focus op IK-fase en WIJ-fase
→ je modelt je leesstrategieën (bv. coverbespreking)
→ je modelt hoe je inhoudelijke vragen beantwoordt

6. Prentenboeken in de kleuterklas

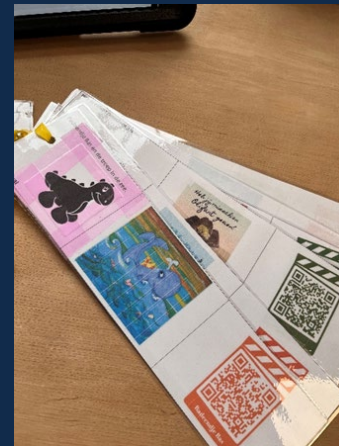
- Prentenboeken als vast ritueel (opstart, rustmoment, dagafsluiting)
 - = plezier van lezen
 - = beleving staat centraal
 - = kan ook prima met 'minder' rijke teksten
- Prentenboeken doelgericht inzetten in relatie tot brede thema en kennisinhouden
 - verticale en horizontale samenhang
- Prentenboeken doelgericht inzetten om kleuters iets aan te leren
 - op het potje gaan, tandenpoetsen, ...
- Informatieve prentenboeken als kennisbron

6. Prentenboeken in de kleuterklas

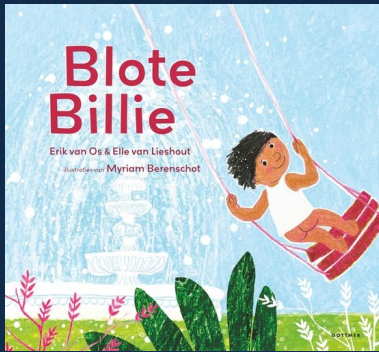
De boekenhoek

- Voorbij de boekenhoek als 'bushalte'
- Wees realistisch in je verwachtingen van 'zelfstandigheid'
- Ook 'belezen' kleuters vinden niet zomaar hun weg in de boekenhoek
- Hoe rijker je IK / WIJ-fases, hoe meer input voor de JULLIE – JIJ – fases
- Ook aandacht voor prentanalyse

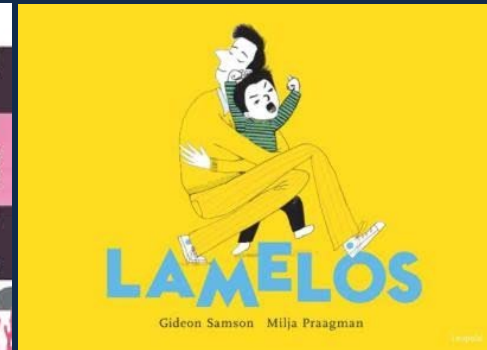
6. Prentenboeken in de kleuterklas

Enkele favorieten voor de jongste kleuters!

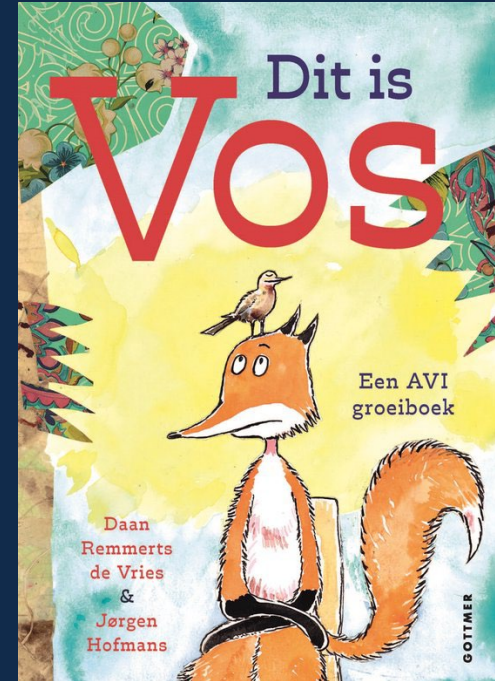
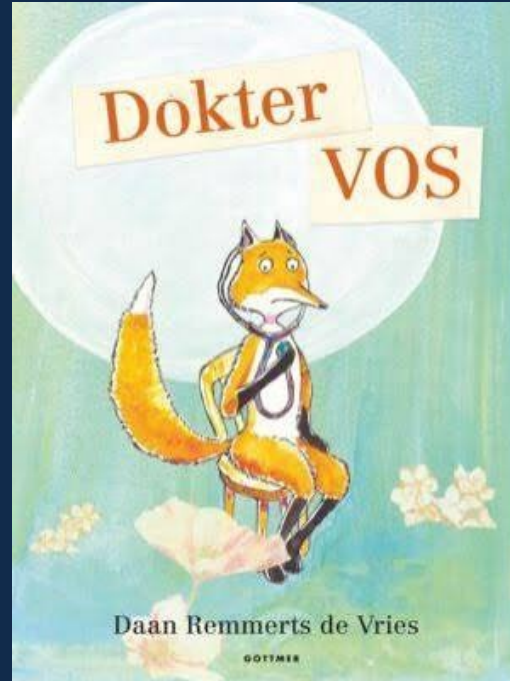
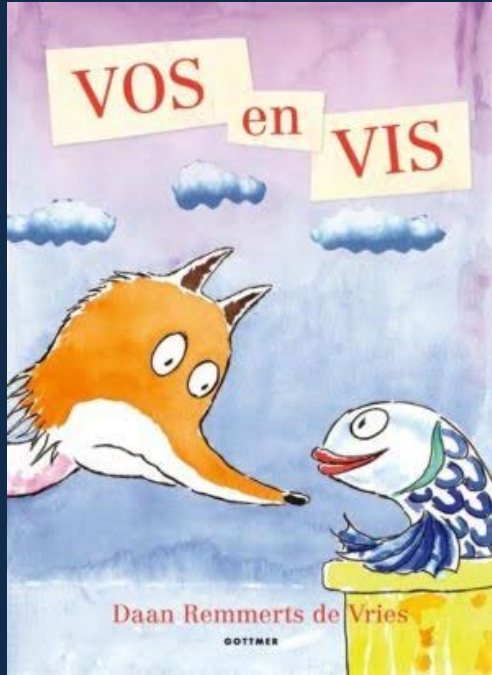

6. Prentenboeken in de kleuterklas

Enkele favorieten voor de oudste kleuters!

7. Prentenboeken in de eerste graad

7. Prentenboeken in de eerste graad?

Enkele favorieten voor de eerste graad!

